

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

23 mai 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Boico Victor și Plămădeală Ghenadie

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către avocatul Munteanu Angela în numele inculpatului și inculpatul Cichinev Andrei, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui

*Cichinev Andrei XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX*

*Morozan Zahar XXXXX, născut la XXXXX,
originar și domiciliat în XXXXX*

Termenul examinării cauzei:

Instanța de fond: 05.04.2020 – 20.08.2020;

Instanța de apel: 21.09.2020 – 06.10.2021;

Instanța de recurs: 20.01.2022 – 23.05.2022.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 20 august 2020, procesul penal intentat în privința inculpatului Morozan Zahar și inculpatului Cichinev Andrei în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost încetat, din motiv că fapta inculpaților constituie o contravenție administrativă.

S-a încetat procesul contravențional în cauza privind învinuirea lui Morozan Zahar și Cichinev Andrei de săvârșirea contravenției prevăzute de art. 106 Cod Contravențional, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere contravențională.

Acțiunea civilă înaintată de SRL „Jute Credit” a fost lăsată fără soluționare.

2. Pentru a pronunța sentința adoptată, prima instanță, *în fapt*, a reținut că de către organul de urmărire penală Morozan Zahar este învinuit de faptul că, având o stare materială nefavorabilă și urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane în vederea îmbunătățirii situației materiale, acționând de comun acord și după un plan bine chibzuit în prealabil cu Cichinev Andrei și cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală,

în anul 2017, ora nestabilită de către organul de urmărire penală, a intrat în posesia buletinului de identitate pe numele cet. Legostaev Alexandr cu serie X nr. XXXXX, emis de ÎS „CRIS REGISTRU” la 25.05.2011, numărul de identificare XXXXX în circumstanțele nominalizate la 07 octombrie 2017, ora nestabilită de către organul de urmărire penală, Moroza Zahar împreună cu Cichinev Andrei și cu o persoană nestabilită de organul de urmărire penală, s-au deplasat pe str. XXXXX, mun. Chișinău, unde Moroza Zahar, prezentându-se ca cet. Legostaev Alexandr, folosindu-se de datele cu caracter personal consemnate în buletinul persoanei date, obținut de la Cichinev Andrei și cu o persoană nestabilită de organul de urmărire penală și prezentând originalul actului de identitate respectiv, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, prin inducerea în eroare prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, a încheiat contractul de împrumut nr. XXXXX cu SRL „Iute Credit” în urma cărui fapt, cunoscând că nu va rambursa mijloacele bănești conform clauzelor contractuale, ilegal a dobândit în mod dolosiv și viclean un telefon mobil de model „MEIZU M5S”, cu nr. IMEI XXXXX și o tabletă de model „Cube Talk T8 Plus” după care au părăsit locul comiterii infracțiunii în vederea înstrăinării bunurilor dobândite și repartizării contravalorii acestora în rezultatul acțiunilor ilegale comise de Moroza Zahar în participație cu Cichinev Andrei și cu o persoană nestabilită de organul de urmărire penală, părții vătămate SRL „Iute Credit” i-a fost cauzate daune materiale în proporții considerabile în sumă totală de 8 586 lei.

Astfel, acțiunile lui Moroza Zahar au fost încadrate în prevederile art. art. 42 alin. (2), 190 alin. (2) lit. b) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, prin comportament dolosiv și viclean care a produs daune considerabile, săvârșită de mai multe persoane.

De către organul de urmărire penală Cichinev Andrei este învinuit de faptul că, având o stare materială nefavorabilă și urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane în vederea îmbunătățirii situației materiale, acționând de comun acord și după un plan bine chibzuit în prealabil cu Moroza Zahar și cu o persoană nestabilită de organul de urmărire penală, în anul 2017, ora nestabilită de către organul de urmărire penală, a intrat în posesia buletinului de identitate în numele cet. Legostaev Alexandr cu seria X nr. XXXXX, emis de ÎS „CRIS REGISTRU” la 25.05.2011, numărul de identificare XXXXX. În circumstanțele nominalizate la 07 octombrie 2017, ora nestabilită de către organul de urmărire penală, Cichinev Andrei împreună cu Moroza Zahar și cu o persoană nestabilită de organul de urmărire penală, s-au deplasat pe str. XXXXX, mun. Chișinău, unde Moroza Zahar, prezentându-se ca cet. Legostaev Alexandr folosindu-se de datele cu caracter personal consemnate în buletinul persoanei date, obținut de la Cichinev Andrei și cu o persoană nestabilită de organul de urmărire penală și prezentând originalul actului de identitate respectiv, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul

prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, prin inducerea în eroare prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, a încheiat contractul de împrumut nr. XXXXX cu SRL „Iute Credit” în urma cărui fapt, cunoscând că nu v-a rambursa mijloacele bănești conform clauzelor contractuale, ilegal a dobândit în mod dolosiv și viclean un telefon mobil de model „MEIZU M5S”, cu nr. IMEI XXXXX și o tabletă de model „Cube Talk T8 Plus” după care au părăsit locul comiterii infracțiunii în vederea înstrăinării bunurilor dobândite și repartizării contravalorii acestora. În rezultatul acțiunilor ilegale comise de Cichinev Andrei în participație cu Morozan Zahar și cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, părții vătămate SRL „Iute Credit” i-a fost cauzate daune materiale în proporții considerabile în sumă totală de 8 586 lei.

Astfel, acțiunile lui Cichinev Andrei au fost încadrate în prevederile art. art. 42 alin. (2), 190 alin. (2) lit. b) Cod penal - escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, prin comportament dolosiv și viclean care a produs daune considerabile, săvârșită de mai multe persoane.

3. Nefiind de acord cu sentința pronunțată, împotriva acesteia a declarat apel procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Oficiul reprezentare a învinuirii în instanța de judecată, Novac Cristina, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care inculpații Morozan Zahar și Cichinev Andrei să fie recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal și a le stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate legată de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 3 ani.

3.1 În susținerea apelului, procurorul a indicat că bunurile au fost dobândite de la persoana juridică, amplasată pe str. XXXXX, mun. Chișinău și nu au fost sustrate direct de la SRL „Iute Credit”, totuși procurarea telefonului mobil de model „Meizu M5S”, cu nr. IMEI XXXXX și a tabletei de model „Cube Talk T8 Plus” nu ar fi avut loc fără acordarea împrumutului de către SRL „Iute Credit”, sumă care se echivalează cu valoarea bunurilor sustrate și care a fost achitată de către SRL „Iute Credit” persoanei juridice care a vândut bunurile menționate inculpaților. Subsecvent, pentru a putea dobândi ilicit bunurile precitate, inculpații au folosit buletinul de identitate al unei altei persoane (Legostaev Alexandru). Respectiv, inculpații au recurs la un act de înșelăciune, exprimat prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic), or, aceștia au folosit identitatea unei alte persoane, pentru a putea contracta împrumutul de la SRL „Iute Credit”, dat fiind faptul că se necesită a fi întrunite anumite condiții pentru ca o persoană să fie eligibilă în vederea obținerii unui împrumut.

Deasemenea apelantul a menționat că este întrunită atât latura obiectivă, cât și subiectivă a infracțiunii de escrocherie, or, inculpații având o stare materială precară, cunoșteau din start că nu vor avea posibilitatea de a achita împrumutul contractat. Mai mult, aceștia au folosit identitatea unei alte persoane pentru a putea dobândi împrumutul de la SRL „Iute Credit” și a însuși bunurile menționate.

A subliniat că deosebirea principală dintre infracțiunile prevăzute la art. 190 Cod penal (escrocheria) și infracțiunile specificate la art. 196 Cod penal (cauzarea de daune materiale prin înșelăciune sau abuz de încredere) constă în mecanismul de cauzare a daunelor materiale: în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 190 Cod penal, masa patrimonială a victimei este diminuată în aceeași proporție în care sporește masa patrimonială a făptuitorului; în cazul infracțiunilor specificate la art. 196 Cod penal, masa patrimonială a victimei nu sporește în proporția pe care o exprimă eschivarea făptuitorului de a-și executa obligațiile pecuniare față de victimă; sau masa patrimonială a victimei este diminuată, fără însă a spori masa patrimonială a făptuitorului.

Astfel, în urma infracțiunii săvârșite de către inculpați, masa patrimonială a SRL „Iute Credit” a fost diminuată în aceeași proporție în care a sporit masa patrimonială a lui Moroza Zahar și Cichinev Andrei, or, după cum a fost menționat anterior suma împrumutului acordată de partea vătămată echivalează cu valoarea bunurilor dobândite prin înșelăciune de către inculpați.

Mai mult, procurorul a indicat că, legiuirile penale din cele mai vechi timpuri au incriminat și sancționat sever faptele săvârșite împotriva patrimoniului, de unde rezultă o continuă preocupare pentru ocrotirea relațiilor sociale privitoare la patrimoniu. Este știut faptul că ocrotirea acestor relații este realizată de alte ramuri de drept cum ar fi dreptul civil, însă atunci când mijloacele juridice extrapenale devin insuficiente sau ineficiente, acționează legea penală. Patrimoniul, ca valoare socială, este ocrotit și prin normele de incriminare cuprinse în art. 190 Cod penal, indiferent de titular.

Prin prisma probelor administrate, vinovăția inculpaților a fost demonstrată pe capătul de acuzare incriminat, încadrarea juridică a acțiunilor acestora, efectuată de către procuror în cadrul judecării cauzei fiind corectă conform indicilor infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021, a fost casată sentința total, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Moroza Zahar și Cichinev Andrei au fost recunoscuți vinovați de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal și li s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani pentru fiecare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare pe un termen de 3 ani.

În conformitate cu art. 90 alin. (1), (6) Cod penal, pedeapsa aplicată în privința lui Moroza Zahar și Cichinev Andrei s-a suspendat condiționat pe un termen de probațiune de 3 (trei) ani, obligându-i ca în termenul stabilit să nu-și schimbe domiciliul fără

consimțământul organului competent și prin comportare exemplară și muncă cinstită să îndreptățească încrederea ce li s-a acordat.

Acțiunea civilă înaintată de reprezentantul SRL „Iute Credit” s-a admis parțial și s-a încasat în mod solidar, de la Moroza Zahar și de la Cichinev Andrei suma de 8 586 (opt mii cinci sute optzeci și șase) lei, cu titlu de prejudiciu material. În rest, acțiunea civilă s-a respins ca fiind nefondată.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

4.1 Pentru a pronunța soluția adoptată, instanța de apel a constatat că, inculpatul Moroza Zahar având o stare materială nefavorabilă și urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane în vederea îmbunătățirii situației materiale, acționând de comun acord și după un plan bine chibzuit în prealabil cu Cichinev Andrei și cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, în anul 2017, ora nestabilă de către organul de urmărire penală, a intrat în posesia buletinului de identitate pe numele cet. Legostaev Alexandr cu seria X nr. XXXXX, emis de ÎS „CRIS REGISTRU” la 25.05.2011, numărul de identificare XXXXX în circumstanțele nominalizate la 07 octombrie 2017, ora nestabilă de către organul de urmărire penală, Moroza Zahar împreună cu Cichinev Andrei și cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, s-au deplasat pe str. XXXXX, mun. Chișinău, unde Moroza Zahar, prezentându-se ca cet. Legostaev Alexandr, folosindu-se de datele cu caracter personal consemnate în buletinul persoanei date, obținut de la Cichinev Andrei și cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală și prezentând originalul actului de identitate respectiv, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, prin inducerea în eroare prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, a încheiat contractul de împrumut nr. XXXXX cu SRL „IuteCredit” în urma cărui fapt, cunoscând că nu va rambursa mijloacele bănești conform clauzelor contractuale, ilegal a dobândit în mod dolosiv și viclean un telefon mobil de model „MEIZU M5S”, cu nr. IMEI XXXXX și o tabletă de model „Cube Talk T8 Plus” după care au părăsit locul comiterii infracțiunii în vederea înstrăinării bunurilor dobândite și repartizării contravalorii acestora în rezultatul acțiunilor ilegale comise de Moroza Zahar în participație cu Cichinev Andrei și cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, părții vătămate SRL „IuteCredit” i-a fost cauzate daune materiale în proporții considerabile în sumă totală de 8 586 lei.

Inculpatul Cichinev Andrei având o stare materială nefavorabilă și urmărind scopul însușirii bunurilor altei persoane în vederea îmbunătățirii situației materiale, acționând de comun acord și după un plan bine chibzuit în prealabil cu Moroza Zahar și cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, în anul 2017, ora nestabilă de către organul de urmărire penală, a intrat în posesia buletinului de identitate în numele cet. Legostaev Alexandr cu seria X nr. XXXXX, emis de ÎS „CRIS REGISTRU” la 25.05.2011, numărul de identificare XXXXX. În circumstanțele nominalizate la 07 octombrie 2017, ora nestabilă de către organul de urmărire penală, Cichinev Andrei împreună cu Moroza Zahar și cu o

persoană nestabilă de organul de urmărire penală, s-au deplasat pe str. XXXXX, mun. Chișinău, unde Moroza Zahar, prezentându-se ca cet. Legostaev Alexandr folosindu-se de datele cu caracter personal consemnate în buletinul persoanei date, obținut de la Cichinev Andrei și cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală și prezentând originalul actului de identitate respectiv, acționând prin intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările și dorind în mod conștient survenirea lor, prin inducerea în eroare prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, a încheiat contractul de împrumut nr. XXXXX cu SRL „IuteCredit” în urma cărui fapt, cunoscând că nu v-a rambursa mijloacele bănești conform clauzelor contractuale, ilegal a dobândit în mod dolosiv și viclean un telefon mobil de model „MEIZU M5S”, cu nr. IMEI XXXXX și o tabletă de model „Cube Talk T8 Plus” după care au părăsit locul comiterii infracțiunii în vederea înstrăinării bunurilor dobândite și repartizării contravalorii acestora.

În rezultatul acțiunilor ilegale comise de Cichinev Andrei în participație cu Moroza Zahar și cu o persoană nestabilă de organul de urmărire penală, părții vătămate SRL „IuteCredit” i-a fost cauzate daune materiale în proporții considerabile în sumă totală de 8 586 lei.

De asemenea, instanța de apel a statuat că, deși inculpații Moroza Zahar și Cichinev Andrei, fiind audiați în cadrul ședinței de judecată în prima instanță și în instanța de apel, vina în comiterea infracțiunii incriminate nu au recunoscut-o, vinovăția acestora este pe deplin dovedită prin probele prezentate de către partea acuzării, și anume: declarațiile martorului Pântea Ghenadie (f.d.111, vol.II), declarațiile martorului Serbin Taras (f.d.112, vol.II), declarațiile martorului Gavriiliuc Serghei (f.d. 113, vol. II), declarațiile martorului Cioară Iurie (f.d.114, vol.II), procesul-verbal de consemnare a faptelor constatate din 13.03.2018 (f.d.17, vol.I), ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 30.01.2018, prin care a fost ridicat contractul de împrumut (f.d.45-46, vol.I), raportul de constatare tehnico-științifică nr. 34/12/1-R-1939 din 11.05.2018 (f.d.52-56, vol.I), contractul de împrumut nr. XXXXX din 07.10.2017, actul de primire-predare nr. XXXXX, notificare din 08.12.2017 (f.d.58-62, vol.I), ordonanța și procesul-verbal de ridicare din 19.09.2018 prin a fost ridicat de la martorul Cioară Iurie un telefon mobil de model „Meizu M5S” (f.d.75-81, vol.I), procesul-verbal de examinare obiectului din 19.02.2019 prin care a fost examinat telefonul mobil de model „Meizu M5S” (f.d.154, vol.I), informația de pe o sursă necunoscută, potrivit căreia la data de 15.10.2019 întreprinderea SRL „Iute Credit” are arhivate istorii a peste 300 000 de oameni clienți fideli SRL „Iute Credit” (f.d.96-98, vol.II), informația financiară la data de 31.12.2018 a SRL „Iute Credit” potrivit căreia total active compania are 551.537.777, total obligațiuni - 346.242.982, total venituri - 397.846.269, total cheltuieli - 261.085.492, capital propriu - 205.294.795, rezerve prevăzute de statut - 435.877, nr. de contracte - 107.666 (f.d. 89-90, vol. II).

Instanța de apel cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la

declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit că acțiunile inculpaților Moroza Zahar și Cichinev Andrei întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal – escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, prin comportament dolosiv și viclean care a produs daune considerabile, săvârșită de mai multe persoane.

Cu referire la componența de infracțiune incriminată inculpaților prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, instanța de apel a reținut că, obiectul juridic special al infracțiunii are un caracter complex: obiectul juridic principal îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile; obiectul juridic secundar îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și minimul necesar de încredere

Raportând la caz, instanța de apel a constatat că, obiect al infracțiunii în speță constituie telefonul mobil de model „Meizu M5S”, cu numărul de IMEI XXXXX și o tabletă de model „Cube Talk T8 Plus”, care au fost dobândite ilegal în mod dolosiv și viclean de către inculpații Moroza Zahar și Cichinev Andrei, cauzând astfel părții vătămate SRL „Iute Credit” un prejudiciu considerabil în mărime de 8 586 lei.

Din contextul dispoziției art. 190 Cod penal, noțiunea „dobândire ilicită” are sensul autentic de „sustragere”. În doctrină se indică că acțiunile adiacente a faptei prejudiciabile: înșelăciunea sau abuzul de încredere nu constituie metode ale sustragerii. Ele reprezintă modalități ale acțiunii adiacente care subzistă alături de sustragere, privită ca acțiune principală. Având un rol ajutător, recurgerea la înșelăciune sau la abuz de încredere se produce nu ca un scop în sine, ci în vederea trecerii în sfera patrimonială a făptuitorului (sau a altor persoane) a bunurilor aparținând persoanei înșelate sau de a cărei încredere s-a abuzat

În speță, potrivit probatoriului administrat în prezenta cauză, faptele prejudiciabile comise de inculpații Moroza Zahar și Cichinev Andrei, s-au manifestat, prin faptul că, ultimii, prin inducerea în eroare prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, au încheiat contractul de împrumut nr. XXXXX cu SRL „Iute Credit” în urma cărui fapt, cunoscând că nu va rambursa mijloacele bănești conform clauzelor contractuale, ilegal au dobândit în mod dolosiv și viclean un telefonul mobil de model „Meizu M5S”, cu numărul de IMEI XXXXX și o tabletă de model „Cube Talk T8 Plus”, după care au părăsit locul comiterii infracțiunii în vederea înstrăinării bunurilor dobândite și repartizării contravalorii acestora, cauzând astfel părții vătămate SRL „Iute Credit” un prejudiciu considerabil în mărime de 8 586 lei.

Instanța de apel a apreciat ca fiind pertinente și concludente declarațiile martorului Pântea Ghenadie care a declarat că, compania SRL „Iute Credit”, a oferit un împrumut care a fost solicitat de către cet. Legostaev Alexandr, care a dorit să procure în credit, un telefon mobil și un laptop, faptul dat a fost acceptat de către compania SRL „Iute Credit” și suma împrumutului a fost de 8 000 lei, pe un termen de 18 luni și la finele achitării împrumutului,

ultimul trebuia să restituie suma de 11839,92 lei, dar ultimul niciodată nu a achitat rata lunară, din ce motiv compania SRL „Iute Credit” a întocmit pachetul necesar și a transmis dosarul la compania Incaso, pentru a fi restituit prejudiciu material. Totodată, a fost stabilit că, contractul și împrumutul, nu au fost semnate de către cet. Legostaev Alexandr, din ce motiv toate actele au fost transmise la organul de urmărire penală, unde în urma examinării a fost pornită cauza penală pe faptul escrocheriei și în urma controlului efectuat s-a stabilit că persoane necunoscute urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere, companiei SRL „Iute Credit”, i-a fost cauzată a daună materială considerabilă în sumă totală de 22176,09 lei, conform certificatului de datorie și contractului împrumut.

În contextul aprecierii probelor administrate la materialele cauzei penale, instanța de apel a conchis că, deși bunurile au fost dobândite de la persoana juridică, amplasată pe str. XXXXX, mun. Chișinău și nu au fost sustrate direct de la SRL „Iute Credit”, totuși procurarea telefonului mobil de model „Meizu M5S”, cu nr. IMEI XXXXX și a tabletei de model „Cube Talk T8 Plus” nu ar fi avut loc fără acordarea împrumutului de către SRL „Iute Credit”, sumă care se echivalează cu valoarea bunurilor sustrate și care a fost achitată de către SRL „Iute Credit” persoanei juridice care a vândut bunurile menționate inculpaților. Or, pentru a putea dobândi ilicit bunurile materiale, inculpații Morozan Zahar și Cichinev Andrei au folosit buletinul de identitate al unei altei persoane (Legostaev Alexandru).

Respectiv, instanța de apel a apreciat că inculpații Morozan Zahar și Cichinev Andrei au recurs la un act de înșelăciune, exprimat prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic), or, aceștia au folosit identitatea unei alte persoane, pentru a putea contracta împrumutul de la SRL „Iute Credit”, dat fiind faptul că se necesită a fi întrunite anumite condiții pentru ca o persoană să fie eligibilă în vederea obținerii unui împrumut.

Astfel, în urma infracțiunii săvârșite de către inculpați, masa patrimonială a SRL „Iute Credit” a fost diminuată în aceeași proporție în care a sporit masa patrimonială a inculpaților Morozan Zahar și Cichinev Andrei, or, după cum a fost menționat anterior suma împrumutului acordată de partea vătămată SRL „Iute Credit” echivalează cu valoarea bunurilor dobândite prin înșelăciune de către inculpați.

Prin prisma probelor administrate la cauza penală, instanța de apel a constatat că, vinovăția inculpaților Morozan Zahar și Cichinev Andrei a fost probată pe capătul de acuzare incriminat, încadrarea juridică a acțiunilor acestora, efectuată de către procuror în cadrul judecării cauzei fiind corectă conform indicilor infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, individualizată prin escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, prin comportament dolosiv și viclean care a produs daune considerabile, săvârșită de mai

multe persoane.

La individualizarea pedepsei în privința inculpaților Moroza Zahar și Cichinev Andrei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 7, 61, 75, 76, 77 Cod penal și a aplicat inculpatului Moroza Zahar în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare pe termen de 3 (trei) ani, iar inculpatului Cichinev Andrei în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, pedeapsa penală sub formă de închisoare pe un termen de 3 (trei) ani, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități legate de gestionarea mijloacelor financiare pe termen de 3 (trei) ani, în conformitate cu prevederilor art. 90 alin. (1) Cod penal, s-a dispus suspendarea condiționată a executării pedepsei și fixarea unui termen de probă de 3 (trei) ani, fiecăruia, și ultimii se obligă ca în termenul stabilit să nu-și schimbe domiciliul fără consimțământul organului competent și prin comportare exemplară și muncă cinstită să îndreptățească încrederea ce li s-a acordat.

Instanța de apel a apreciat că pedeapsa penală, sub formă de închisoare, cu suspendarea condiționată a executării acesteia, aplicată inculpaților Moroza Zahar și Cichinev Andrei constituie o pedeapsă echitabilă în coraport cu circumstanțele cauzei și cu personalitatea acestora, fiind de natură să satisfacă exigențele individualizării pedepsei penale și care nu poate genera apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fiind stabilită în limitele prevăzute de sancțiunea normei penale prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal.

Totodată, instanța de apel a admis parțial acțiunea civilă înaintată de reprezentantul părții vătămate SRL „Iute Credit” și a dispus încasarea în mod solidar de la Moroza Zahar și de Cichinev Andrei suma de 8 586 lei, cu titlu de prejudiciu material, iar în rest pretențiile de ordin material se resping ca nefondate. În acest sens, instanța de apel a relevat că, cerința reprezentantului părții vătămate SRL „Iute Credit” de a încasa din contul inculpaților suma în mărime de 22 176 lei nu poate fi admisă, or, inculpaților li s-a înaintat învinuirea potrivit căreia, prin acțiunile lor infracționale părții vătămate i s-a cauzat un prejudiciu material în sumă de 8586 lei

5. Legalitatea și temeinicia deciziei instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către *avocatul Munteanu Angela în numele inculpatului și inculpatul Cichinev Andrei*, care invocând ca temei pentru recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, solicită casarea totală a deciziei și menținerea sentinței.

5.1. În susținerea recursului declarat recurenții au punctat următoarele argumente:

- procedura de examinare a apelului a fost viciată, nu au fost audiați martorii acuzării, fiind date citire doar declarațiile acestora date în prima instanță, devreme ce martorii acuzării urmau să fie audiați din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie și întemeiază condamnarea inculpaților. În cadrul ședinței de judecătă în instanța de apel nu au fost audiați nici inculpații Cichinev Andrei și Moroza Zahar;
- procurorul nu a prezentat probe noi în privința lui Cichinev Andrei și Moroza

Zahar, limitându-se la aprecierea aceluiași probe, pe care s-a bazat în prima instanță;

- instanța de apel nu a motivat soluția privitor la condamnarea inculpaților Cichinev Andrei și Moroza Zahar pentru comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal. Pretinsa motivare s-a rezumat la reproducerea conținutului probelor cercetate în prima instanță, fără a prezenta nici un considerent din care să rezulte modul în care a apreciat că se impune adoptarea soluției de condamnare a inculpaților;

- instanța de apel fără a dezbate constatările primei instanțe și fără a motiva din ce probe rezultă constatările sale a concluzionat că inculpații Cichinev Andrei și Moroza Zahar se fac vinoveți de comiterea infracțiunii prevăzută de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal. Instanța de apel nu a dezbătut constatările primei instanțe „pentru ca acțiunile inculpaților să poată fi încadrate în prevederile art. 190 Cod penal, aceștea urmau să obțină prin sustragere careva bunuri de la SRL „Iute Credit”, fapt care nu a avut loc însă în cauza supusă examinării, odată ce ei (inculpații) au obținut telefonul mobil și tableta de la o altă persoană juridică decât SRL „Iute Credit”;

- nu au fost combătute concluziile primei instanțe referitor la determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpați și semnele contravenției, prevăzută de art. 106 Cod contravențional. Instanța de apel nu a dezbătut nici constatările primei instanțe referitor că dauna de 8 586 lei nu atinge pragul proporțiilor mari pentru încadrarea acțiunilor în prevederile art. 190 Cod penal.

6. Asupra recursului declarat, procurorul a depus referință, prin care solicită inadmisibilitatea recursului declarat, ca fiind vădit neîntemeiat, din motiv că instanța de apel a adoptat o decizie legală și motivată.

7. Judecând recursul ordinar declarat și verificând legalitatea hotărârii atacate în baza materialelor din dosar, Colegiul penal lărgit conchide că acesta urmează a fi admis în conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, potrivit căroră *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.*

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Astfel, Colegiul subliniază că instanța de apel, la judecarea cauzei soluționează următoarele chestiuni de drept: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

Statuând asupra principiului respectării normelor de drept menționate, Colegiul penal lărgit, verificând și analizând *per ansamblu* decizia instanței de apel, constată că

instanța de apel la adoptarea soluției nu a respectat întocmai prevederile legale, ignorând exigențele legii procesual-penale în partea motivării hotărârii, or în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanța de recurs.

Revenind la cauza dedusă judecății, instanța de recurs reține că, prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare la **17 august 2018**, norma de incriminare din această cauză – art. 190 Cod penal, a fost amendată, după cum urmează:

„4. În dispoziția alineatului (1), textul „înșelăciune sau abuz de încredere” se substituie cu textul „inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile”;

în dispoziția alineatului (2), litera c) se exclude.”

Așadar, după 17 august 2018, alin. (2) lit. b) din art. 190 Cod penal, avea următorul cuprins: „Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșită de două sau mai multe persoane, care se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de până la 3 ani”.

Concomitent, din conținutul deciziei rezultă că, instanța de apel la examinarea cauzei, a dispus condamnarea inculpaților Cichinev Andrei și Morozan Zahar în baza art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, reținând fapta potrivit calificativelor din redacția nouă a dispoziției art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, și anume: „...cu scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare ... săvârșită de două sau mai multe persoane...cauzându-i acesteia un prejudiciu material considerabil în sumă de 8 586 lei.” (f.d.191-192, vol. II).

În acest context, este evident că instanța de apel, la judecarea cauzei nu a ținut cont că fapta incriminată inculpaților a fost comisă la 07 octombrie 2017, adică până la intrarea în vigoare a modificărilor operate la art. 190 Cod penal prin *Legea nr. 179 din 26 iulie 2018*.

În continuare, instanța de apel, la judecarea cauzei în ordine de apel, urma să țină cont de faptul că prin *Legea nr. 179 din 26 iulie 2018*, infracțiunea de escrocherie nu a fost decriminalizată, dar a fost concretizată latura obiectivă a acesteia prin modalități alternative de comitere a faptei prejudiciabile. Mai mult de atât, în acțiunile inculpaților au fost reținute semnele calificative ale infracțiunii de escrocherie potrivit redacției noi, care la acel moment (07 octombrie 2017) nu erau prevăzute de legea penală.

Așadar, se atestă că la judecarea apelului declarat, instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, nu a sesizat că în acțiunile inculpaților au fost reținute semnele calificative ale infracțiunii de escrocherie potrivit redacției noi, ci le-a preluat întocmai.

Rezumând cele consemnate mai sus, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri ilegale.

Totodată, Colegiul penal ținând cont de prevederile art. 426 Cod de procedură penală, care prevede efectul extensiv al recursului și limitele lui, judecă cauza prin extindere cu privire la Moroza Zahar, în privința căruia nu a fost declarat recurs, și conchide de a casa total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată, având în vedere că eroarea constatată în prezenta cauză penală nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În susținerea judecării extensive a recursului declarat de către avocatul Munteanu Angela în numele inculpatului și inculpatul Cichinev Andrei, în privința inculpatului Moroza Zahar, Colegiul penal lărgit remarcă că, Cichinev Andrei și Moroza Zahar au fost puși sub învinuirea de comitere a infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (2) lit. b) Cod penal, prin participație, fiindu-le imputată aceeași faptă.

Astfel, întru respectarea normelor procesual penale și principiilor Convenției Europene și a evita judecarea selectivă, Colegiul penal lărgit dispune judecarea prin extindere a recursului, asigurându-le accesul liber la justiție.

La rejudecarea cauzei, instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care reglementează procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe corespunzător și în strictă conformitate cu prevederile legii penale și procesual-penale asupra tuturor circumstanțelor de fapt și de drept ale cauzei și să țină seama de cele invocate în prezenta decizie și nemijlocit de motivele casării acesteia, să înlăture omisiunile admise și să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală

De asemenea, Colegiul penal lărgit menționează despre necesitatea în cadrul rejudecării, de a ține cont și de alegațiile recurenților din cererea de recurs, care atenționează asupra unor deficiențe procedurale admise în aprecierea probatoriului pe caz, ce au importanță pentru justa soluționare a dosarului.

8. În conformitate cu art. 426, 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Munteanu Angela în numele inculpatului și inculpatul Cichinev Andrei, casează total decizia Colegiului penal al Curții

de Apel Chișinău din 06 octombrie 2021, în cauza penală în privința lui *Cichinev Andrei XXXXX*, și prin extindere în privința lui *Morozan Zahar XXXXX*, și dispune rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia, nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia integrală pronunțată la **18 iulie 2022**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Guzun Ion

Catan Liliana

Boico Victor

Plămădeală Ghenadie